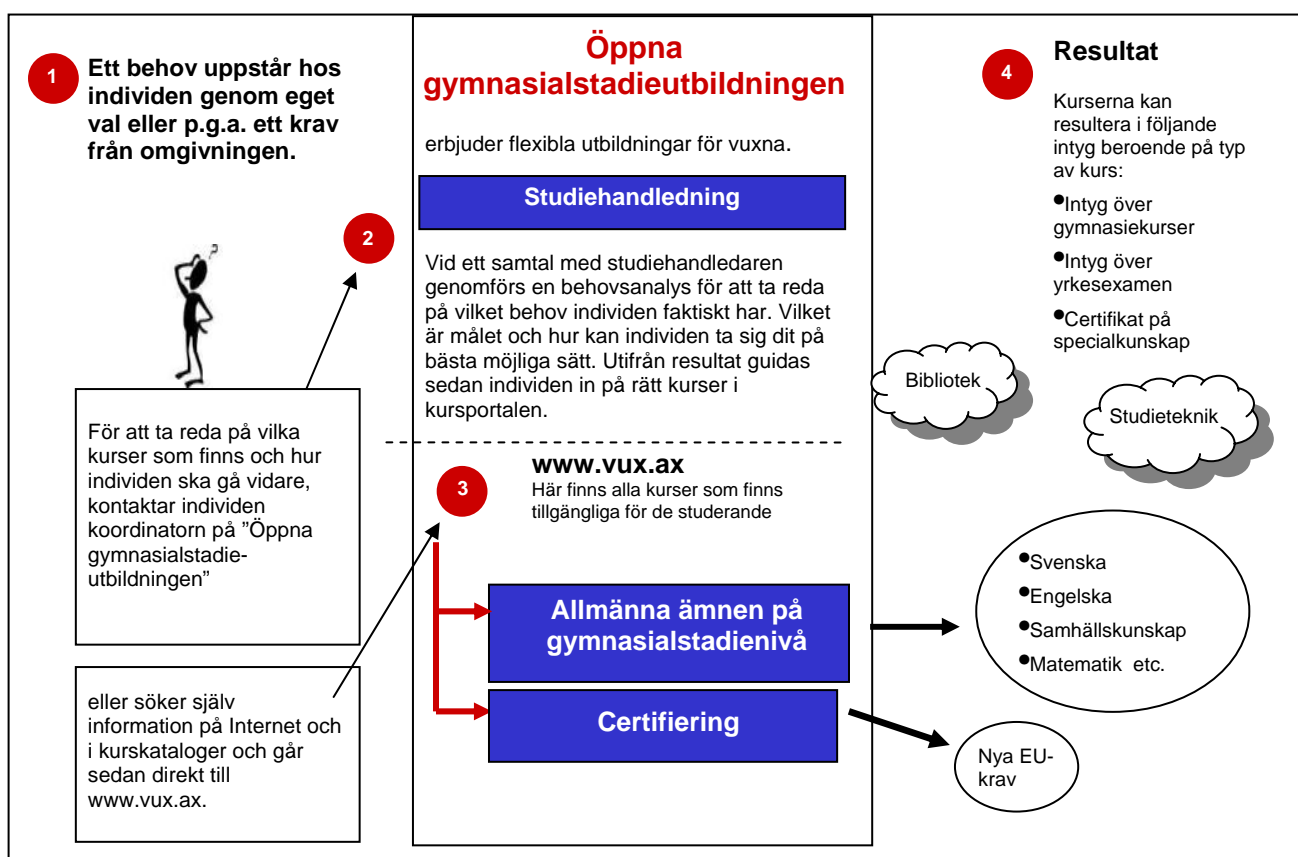

SLUTRAPPORT

Mål 3-projektet Flex-learn 1.1 2004 – 31.12 2007

EUROPEISKA UNIONEN

- Europeiska socialfonden

Detta projekt delfinansieras av europeiska unionen

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

Sammanfattning.....	3
1. Bakgrund.....	5
2. Projektets uppdrag och genomförande.....	6
2.1 Uppdrag.....	6
2.2 Förändrat uppdrag.....	6
2.3 Projektorganisation.....	7
2.4 Marknadsföring av projektet.....	8
2.5 Nätverkande.....	9
3. Projektets resultat.....	10
3.1 Måluppfyllelse.....	10
4. Beskrivning av ett system för vuxenutbildning.....	14
4.1 Huvudfunktion.....	14
4.1.1 Webbplatsen www.vux.ax.....	14
4.1.2 Flexibla studieformer.....	15
4.1.3 Hjälpelinor för en vuxenstuderande.....	17
4.2 Stödsystem till huvudfunktionen.....	17
5. Scenario: Framtida utveckling av öppna gymnasialstadieutbildningen.....	18
6. Bilagor.....	21

Sammanfattning

Projektet föreslår inrättandet av **funktionen öppen gymnasialstadi utbildning** på Åland med uppdraget att med en klar vuxenprofil erbjuda till vuxna kurser enligt gymnasialstadiets läroplan(er). Systemet kan under speciella förutsättningar göras öppet även för ungdomar.

Projektet Flex-learn startade 1.1 2004 och avslutades 31.12 2007. Projektet har finansierats av Mål 3 inom åtgärden ”systemutveckling för kompetenshöjning”. Projektägare har varit Ålands handelsläroverk. Initiativet till projektet togs av utbildnings- och kulturavdelningen vid Ålands landskapsregering.

Målgruppen för projektet har varit vuxna på Åland som saknar grundläggande behörighet för fortsatta studier eller specialkompetens för kvalificerade arbetsuppgifter.

Inledningsvis avgränsades målgruppen till sådana personer som:

1. saknar utbildning på gymnasialstadienivå
2. har en påbörjad men inte komplett gymnasialstadi utbildning
3. vill höja sina betyg från tidigare gymnasialstadienivå studier
4. behöver erhålla kompetens för att klara av högskolestudier
5. vill uppdatera sina kunskaper i allmänna ämnen
6. vill skaffa sig studievana för vuxenstudier

Projektets **målsättning** har varit att utveckla det befintliga systemet för vuxenstudier. I realiteten fanns dock inget heltäckande system för vuxnas lärande på Åland varför projektet föreslår en flexibel funktion med namnet ”Öppna gymnasialstadi utbildningen” som har vuxit fram under de fyra år som projekt Flex-learn pågått. Öppna gymnasialstadi utbildningen ska vara en väg att stödja och möjliggöra ett livslångt lärande.

Att funktionen öppen gymnasieutbildning behövs råder det ingen tvekan om. Idag finns Medborgarinstitutet och Öppna högskolan som arrangerar kurser av olika slag, men utbildets utbildningsnivå och omfattning varierar. Studerande som behövt läsa behörighetsgivande kurser har i princip endast kunnat vända sig till lärcentret Navigare, som förmedlat vissa nätbaserade kurser från Centrum för flexibel lärande (CFL) i Söderhamn, Sverige.

Projektets uppdrag har emellertid ändrat under åren. Hösten 2005 beslöt EU-Mål-3-sekretariatet på Åland att projektet skulle ta fram och/eller utarbeta kurser i allmänna behörighetsgivande ämnen. Detta arbete skulle göras som en del av systembygget, men inte innefatta tidigare planerad försöksverksamhet. Projektet har dock haft begränsade möjligheter till fullskalig prövning av systemet.

I oktober 2006 ändrades det tidigare beslutet om kursproduktion. Enligt direktiv från Mål 3-sekretariatet skulle systemets kurser nu följa läroplansgrunderna för utbildning på gymnasialstadiet (3.12 2004). Därav följde att projektet inte heller uppnådde antalet projektdeltagare inom behörighetsgivande teoriundervisning (75-150 personer).

Projektet har i sitt systembygge tagit fasta på att målet att höja utbildningsnivån på Åland ska nås genom en flexibel gymnasialstadi utbildning för vuxna. Projektet har reserverat webbplatsen, www.vux.ax där intresserade ska finna samlad information om aktuella

utbildningar och kurser som riktar sig till vuxna på Åland, när portalen öppnas. Det handlar om att synliggöra och koordinera det som redan finns samt komplettera med det som öppna gymnasialstadietutbildningen erbjuder.

Visionen med www.vux.ax är att samla all information om vuxenutbildning på Åland och på så sätt göra det lättare för de vuxna att se vad som erbjuds.

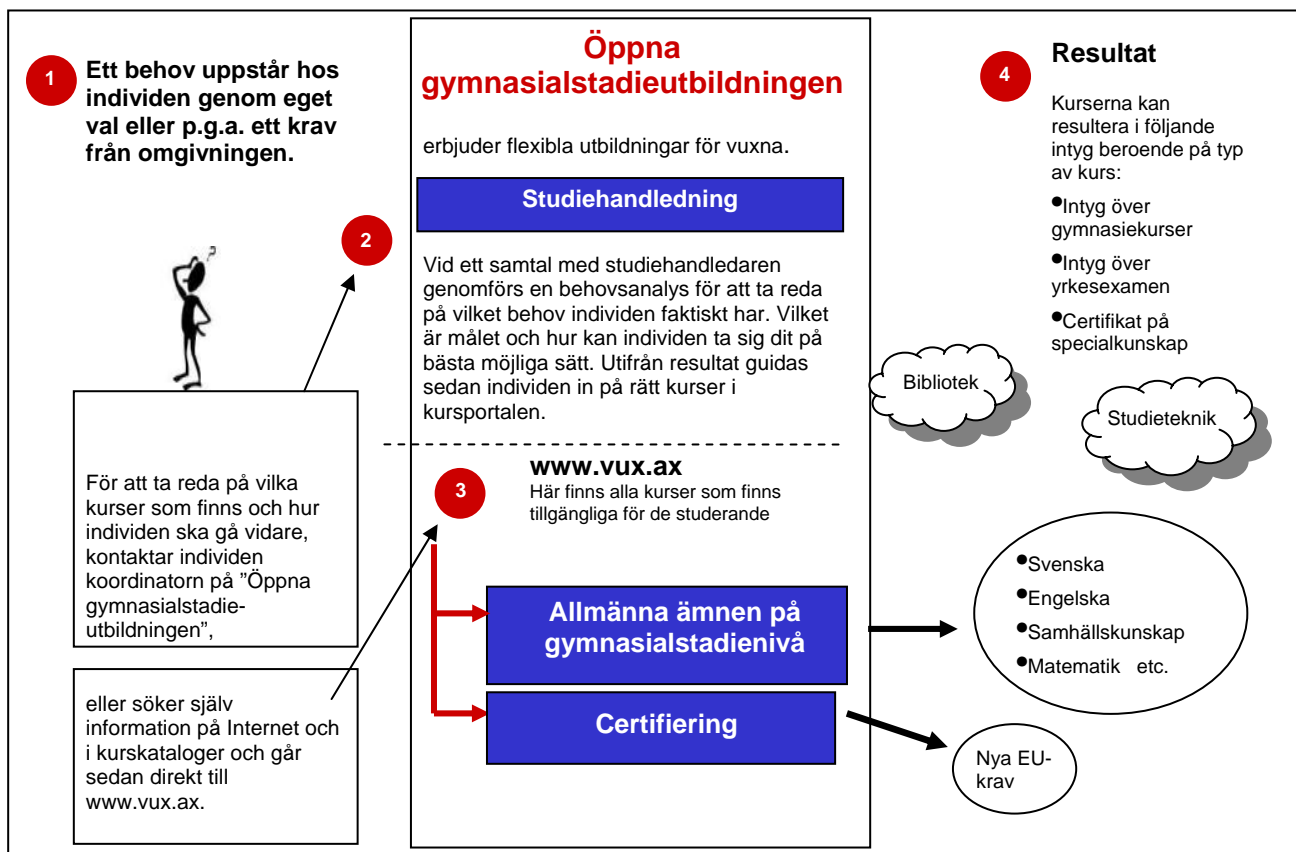
En av utmaningarna för öppna gymnasialstadietutbildningen är att göra det möjligt för de studerande att utveckla reella kunskaper så att de klarar av att slutföra sina studier. De vuxnas egen motivation är utgångspunkten, men hur starten i realiteten går till och hur man kommer in i sina studier är ofta avgörande och öppna gymnasialstadietutbildningen erbjuder därför olika stöd och hjälplinor som underlättar för den som är ovan.

Projektet har arbetat aktivt för att uppnå målen och byggt upp en grund för att systemet ska kunna fungera då projektiden är slut. Större delen av budgeten har inte använts, eftersom projektet inte fått genomföra utbildningar och lärarfortbildning som planerat.

Vuxenutbildning är ett vidsträckt område och att införa ett nytt system/en ny struktur tar tid. Det är viktigt att öppna gymnasialstadietutbildningen förankras på bästa möjliga sätt och att högsta ansvariga myndighet systematiskt går in för att utveckla och kvalitetssäkra vuxenutbildningen på Åland genom ständiga förbättringar.

I det avslutande kapitlet presenteras ett scenario för en framtida utveckling av en öppen gymnasialstadietutbildning, vilket är det scenario som ledningsgruppen för projekt Flex-learn under hösten 2007 valde bland fyra alternativ.

Projekt Flex-learns systembygge sammanfattas i följande bild:

1. Bakgrund

Vuxenutbildningen blir allt viktigare i samhället. Vuxenutbildningen på Åland är splittrad och det saknas samordning. Utbildning för vuxna ordnas av flera olika aktörer vilket leder till att det är svårt för enskilda vuxna att veta vart de ska vända sig. Det som saknas inom vuxenutbildningen är m a o en ”brobyggande” funktion, vissa vitala delar samt samordning och tydliga sökvägar. Liknande tankar presenteras i Vuxenutbildningskommitténs betänkande 3.4 2007.

Det behövs ett system där vuxenstuderande kan få både den behörighet som krävs för vidare studier och läsa kurser som behövs för utveckling och kompetenshöjning i arbetslivet. I systemet ska den vuxenstuderande vara i centrum och hans/hennes utbildningsbehov tillmötesgås på ett flexibelt sätt. Grundtanken är tillgänglighet, närhet och varierande studieformer.

Bakgrunden till varför projektet startade var ett konstaterande från landskapsregeringens sida att det är allt fler vuxna på Åland som vill/behöver skaffa sig gymnasialstadiekompetens eller läsa upp sina betyg över gymnasialstadiexamen för att kunna delta i studier på högskolenivå. Strategierna för projektet har varit att utforma systemet i relation till flexibla studieformer, där den studerande själv så långt som möjligt kan välja de delar i en utbildning som han/hon har behov av för att nå sina mål. Vägen att nå målen kan vara helt nätbaserade studier, flerformsstudier och/eller traditionell utbildning.

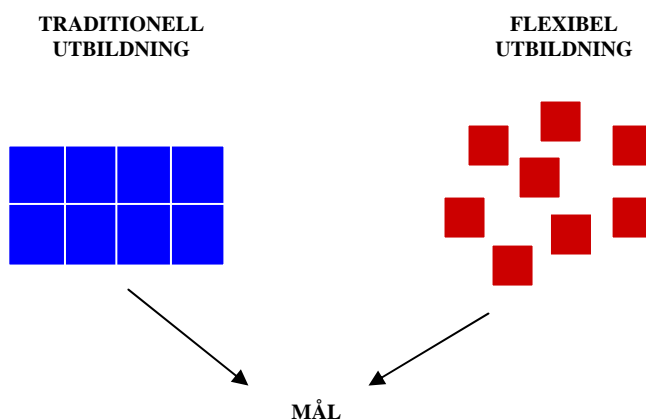

Bild 1: Skisserad bild av skillnaden mellan traditionell utbildning och flexibel utbildning

För att definiera vad som menas med flexibelt lärande har projektet valt den formulering som Nationellt centrum för flexibelt lärande, CFL, använder:

Flexibelt lärande är en studieform som sätter individen i fokus och där stor hänsyn tas till den enskilda elevens önskemål och förutsättningar. Den studerande har möjlighet att välja tid, plats, tempo och form för studierna. Flexibelt lärande förutsätter att utbildningsanordnaren förändrar och förbättrar sin pedagogik, organisation och teknik för att möta de studerandes behov (www.cfl.se).

2. Projektets uppdrag och genomförande

2.1 Uppdrag

Projektets ursprungliga målsättning har varit att utveckla det nuvarande systemet för vuxenstudier, men i realiteten fanns inget heltäckande system att utveckla utan projektet har utarbetat en flexibel funktion med namnet ”Öppna gymnasialstadieutbildningen”.

Mål 1: En **grundläggande kartläggning** av vuxenutbildningsbehovet på Åland.

Mål 2: Utveckla **kompetenshöjande system för vuxenstudier som är flexibla** än de former som erbjuds på Åland idag.

Mål 3: **Finna lämpliga alternativa pedagogisk-didaktiska former för vuxenutbildning** för att främja livslångt lärande. Formerna innefattar såväl när- som flerformsstudier. Utnyttjandet av informations- och kommunikationsteknologi i inlärningssituationerna är integrerat i utbildningsinsatserna (övergripande mål).

Mål 4: Starta upp **försöksverksamheten** med tre huvudkategorier av utbildningar:

- tilläggsutbildning för vuxna på basen av myndighetskrav (t.ex. certifiering)
- behörighetsgivande teoriundervisning för vuxna
- lärarfortbildning

Strategierna för projektet har varit att utforma systemet i relation till flexibilitet i både studiernas omfattning, tempo och form. Den vuxenstuderande ska kunna nå målen genom nätbaserade studier, flerformsstudier eller klassrumsundervisning.

2.2 Förändrat uppdrag

EU-sekretariatet konstaterade i november 2005 att NätBas-kommittén ska ta hand om all lärarfortbildning. Vidare meddelade EU-sekretariatet att projekt Flex-learn inte ska genomföra pilotkurser inom certifieringsutbildningar. På grund av detta uppnåddes varken målet gällande antalet personer som skulle genomgå certifieringsutbildningar (40-80) eller målet för lärarfortbildningen (15-25).

Enligt direktiv från EU-mål-3-sekretariatet (hösten 2005) skulle projektet nu istället ta fram kurser i de allmänna behörighetsgivande ämnena (preciserat till svenska, engelska, matematik och samhälls- och arbetslivskunskap). Detta arbete skulle göras som en del av systembygget, med fokusering på kursernas uppbyggnad, innehåll, studieformer och annat mer planmässigt arbete men inte innefatta tidigare planerad försöksverksamhet.

Den 10.10 2006 ändrades även det tidigare beslutet om kursproduktion. Enligt direktiv från Mål 3-sekretariatet skulle systemets kurser nu följa läroplansgrunderna för utbildning på gymnasialstadiet (3.12 2004). Ändringen innebar att ämnena indelas i kurser och inte i studieveckor.

Det betyder att projektet skulle arbeta fram modellkurser utifrån de obligatoriska kurserna: svenska 6 kurser, matematik 6 kurser, samhällskunskap 3 kurser och historia 4 kurser varav

Ålandskunskap är 1 kurs av paketet samhällskunskap och historia. Därav följer att projektet inte heller nådde det uppsatta målet med antalet projektdeltagare inom behörighetsgivande teoriundervisning (75-150 personer). På grund av samtliga ovan uppräknade förändringar i projektet förbrukades inte heller budgeten för projektet.

Parallellt med Flex-learns systembygge har planeringen av en ny gemensam åländsk gymnasieskola pågått. Projekt Flex-learn har noggrant följt processen och uppfattade den föreslagna Ålands gymnasieskola som en naturlig hemvist för öppna gymnasialstadieutbildningen, eftersom man uttryckligen lyfte fram vuxenutbildningen som ett prioriterat område. I augusti 2007 fattade de åländska politikerna beslutet att Ålands gymnasieskola inte skulle genomföras i planerad form vilket i sin tur hade som konsekvens att det nu inte fanns en naturlig placering av öppna gymnasialstadieutbildningen.

2.3 Projektorganisation

Flex-learns projektorganisation har baserat sig på Ålands handelsläroverks befintliga organisation, dock så att det för projektet utsågs egen personal. Projektet har haft en projektledare samt en projektpedagog anställd.

Projektet har styrts av **direktionen** för Ålands handelsläroverk. Direktionen har:

- beslutat om grunderna för detaljfördelning av anslag som beviljats projektet
- ansvarat för uppföljning och utvärdering av projektet
- haft det formella ansvaret för utfärdandet av förordnanden för projekts tjänstemän
- beslutat om inköp av konsulttjänster för utredningsuppdrag av större omfattning
- utsett en ledningsgrupp

Det verkställande organet har **ledningsgruppen** (benämnd projektstyrelse fram till 31.12 2004) varit. Ledningsgruppen har bestått av ordf. Peter Strandvik från Ålands handelsläroverk, Jana Ekebom från Ålands yrkesskola, Lars Hägerstrand från Ålands lyceum, Kirsi Jansson från Ålands vårdinstitut, Janne Karlsson (fr.o.m. 15.9 2005) från Ålands sjömansskola, Ralf Lindvik från Ålands hotell- och restaurangskola, Britt-Mari Nyman från Ålands naturbruksskola, Elisabeth Storfors (fr.o.m. 27.4 2005) från utbildnings- och kulturavdelningen, Ann Westerlund från Medborgarinstitutet, Conny Wikman (1.1 2004 – 27.4 2005) från utbildnings- och kulturavdelningarna samt Britt-mari Wikström från Högskolan på Åland. Janne Karlsson, som kom med som Sjömansskolans representant hösten 2005, har deltagit i endast två möten och han har under slutet av projektperioden arbetat på Ålands lyceum. Av dessa orsaker väljer han att inte underteckna slutrapporten.

Ledningsgruppen sammanträdde 8 gånger år 2004, 10 gånger år 2005, 8 gånger år 2006 och 9 gånger år 2007.

Ledningsgruppens uppgift har varit att:

- utveckla de utbildnings- och övriga verksamheter som hör till projektets systembygge
- bereda ärenden för beslutsunderlag inför direktionens möten
- behandla och avgöra övriga ärenden som föreskrivits eller bestämts för ledningsgruppen eller som till följd av sakens natur hör till ledningsgruppen

Följande personer har varit **anställda** inom projektet

- projektledare Katarina Sundberg fr o m mars 2004 - dec 2007; moderskapsledig under 2006
- vikarierande projektledare Marita Eskills jan - okt 2006
- projektpedagog Madelene Ohlsson okt 2004 - jan 2006
- projektpedagog Roger Widing feb - okt 2006
- projektpedagog Ester Miros dec 2006 - dec 2007 Sammanlagd arbetstid 3,5 månader

Projektet har haft en **referensgrupp** som genom sin verksamhet har kontakt med projektets målgrupp. Referensgruppens medlemmar har varit: Lasse Karlsson från AMS, Sigurd Lindvall från Ålands kommunförbund, Anne Mäkelä, Europainformationen (juni 2004-dec 2005), Jonny Mattsson från Ålands företagarförening (fr o m dec 2005), Eva Danielsson, Ålands handelskammare (t o m dec 2005), Maria Christensen (fr o m dec 2005) och ordförande Viveca Häggblom (t o m maj 2006), rektor vid Ålands handelsläroverk.. Under hösten 2007 har tf rektor Daja Rothberg ingått i referensgruppen.

Referensgruppen har under åren hållit totalt sex möten. Referensgruppen har bistått projektledaren och projektpedagogen. Under projektets gång har referensgruppen ändrat konstellation så att en representant från Ålands företagarförening ersatte representanten för Europainformationen.

Projekt Flex-learn har använt sig av Living V&I Ab som **pedagogiskt bollplank**, och parterna har träffats 19 gånger totalt under projektiden. Under konsultationerna har följande diskuterats: vad ett system är, vad flexibilitet betyder för projektets målgrupp, examinering, lärarfortbildning, definitioner av utbildningsformer, Struktur -07, validering, kvalitetssäkring av pedagogiska tjänster, etc. Konsultationerna och diskussionerna har stärkt projektet samt bidragit som underlag för beslutsfattandet i ledningsgruppen.

För dem som på olika sätt varit involverade i projektet har förståelsen för och kunskap om det som projekt Flex-learn berört och handlat om - vuxenutbildning och flexibelt lärande - fördjupats märkbart.

2.4 Marknadsföring av projektet

Projektet har marknadsförts på olika sätt under åren. Projektet öppnade en hemsida ganska omgående som nås via www.handels.ax (tidigare www.handels.aland.fi). På hemsidan har projektet presenterats i korthet och där har man även kunnat hitta projektplanen samt strategierna för projektet. Genom ledningsgruppens medlemmar har även information om projektet spridits till gymnasieskolorna.

Projektet har annonserat i lokaltidningarna när tjänster varit lediganslagna, när kursen i yrkestrafikantutbildning skulle starta och när projektet tillsammans med NätBas-kommittén arrangerade inspirationseminarier om undervisning på nätet. Därtill presenterades projektet i en artikel i Ålandstidningen, då projektet startade, och en artikel i Ålands handelskammars tidning Magasinet publicerades i maj 2004. Under år 2007 skrevs det om projektet i två olika artiklar i DialogWeb, www.nordvux.net.

Projektet har även uppmärksammats av Radio Åland. I början av år 2005 intervjuades projektledaren och projektpedagogen om projektets verksamhet, i februari 2005 intervjuades projektpedagogen i och med vuxenutbildningsdagarna år 2005. Projektpedagogen var även intervjuad i radio i samband med det första inspirationsseminariet kring undervisning på nätet.

Därtill har projektet presenterats för representanter för Utbildningsstyrelsen i Helsingfors, det finlandssvenska nätverket för distansundervisning över regiongränserna DUSÖR, lagtingets kulturutskott och representanter för landskapsregeringen m fl.

2.5 Nätverkande

Till projektets syfte hörde även att skapa flexibla nätverk av olika utbildningsaktörer och att under försöksverksamheten hitta lämpliga organisatoriska samarbetsformer. I projekt Flexlearns nätverk har följande organisationer ingått: gymnasialstadieskolorna på Åland, NätBas-kommittén, Lärcentret Navigare, Medborgarinstitutet och Högskolan på Åland samt det åländska utbildningsföretaget Living V&I Ab. Genom att ledningsgruppen bestått av representanter för olika organisationer främjades och underlättades ett effektivt nätverksbygge. Projektet samarbetade också med landskapsregeringens utbildnings- och kulturavdelning.

Under det första året skapades arbetsrutiner för ledningsgruppen, och en referensgrupp tillsattes. Vissa kortvariga kontakter togs även med aktörer både i Sverige och i Svenskfinland kring ny lärplattform.

Under projektets andra år fokuserades det på att hitta lämpliga samarbetspartners inom nätpedagogik och kursproduktion. Kontakter togs till bl.a. Vasa Aftonläroverk, DUSÖR (Distansutbildning med samverkan över regiongränser) i Österbotten och MKFC Stockholms folkhögskola. Därtill har projektet haft kontakter till NVL, ”Nordiskt nätverk för vuxnas lärande”.

Genom möten och e-postkontakt samt genom deltagande i konferenser har ett utbyte av kunskap och information inom närregionerna fortgått och fortgår.

3. Projektets resultat

Projektets mål beskrivs i kap. 2.1 *Projektets uppdrag*. Ledningsgruppen valde i ett tidigt skede att fokusera på nätbaserad undervisning, eftersom den är en förutsättning för att även lyckas med flerformsundervisning i vilken den studerande har möjlighet att välja tid, plats, tempo och form för studierna.

I projektansökan fanns följande kvantitativa mål gällande projektdeltagare nämnda:

- Behörighetsgivande teoriundervisning: 75-150 personer
- Tilläggsutbildning för vuxna: 40-80 personer
- Lärarfortbildning: 15-25 personer

På grund av ändrade uppdrag för projektet, beskrivna i kapitel 2.2, uppnåddes inte de kvantitativa målen.

3.1 Måluppfyllelse

Mål 1: Grundläggande kartläggning av vuxenutbildningsbehovet på Åland

Kartläggningen genomfördes under hösten 2004 genom att en enkät skickades ut till 57 arbetsgivare på Åland inom olika branscher. Av dessa svarade 47 arbetsgivare vilket innebar en svarsprocent på 82%. 17 arbetsgivare svarade att de inte kan svara på enkäten eftersom de inte hade uppgifter på de uppgifter som efterfrågades. Räknar man bort dessa ”nollsvär” blev svarsprocenten 52%, dvs. 30 arbetsgivare. Kartläggningen berörde 16 olika branscher.

Kartläggningens syfte var att inventera samhällets och arbetsgivarnas behov av periodvis återkommande utbildning på Åland inom de närmaste 3-5 åren. Genom kartläggningen erhöles beslutsunderlag för den försöksverksamhet med utbildningar som inledningsvis ingick i projektet. Kartläggningen gav en bild av den formella utbildningsnivån bland arbetstagare på Åland. Kurser som efterfrågades var inom språk, data och ekonomi. Den av ÅSUB utförda mer omfattande undersökningen 2006 om framtida utbildningsbehov på Åland bekräftar den bild som Flex-learns utredning tog fram. Kartläggning av vuxenutbildningsbehovet på Åland bifogades projektets lägesrapport 1.7 – 31.12 2004.

Mål 2: Utveckla kompetenshöjande system för flexibla vuxenstudier

Den traditionella utbildningen är ofta färdigt paketerad, vilket betyder att den kan verka statisk i relation till vuxnas behov och studievana. Den **öppna gymnasialstadieutbildningen** bygger på flexibilitet, vilket innebär att den studerande ska kunna plocka de ”bitar” han/hon tycker är intressanta och han/hon behöver.

Under den första hälften av år 2005 konstruerades projektets systembygge, och benämningen Öppna gymnasieskolan introducerades. Benämningen ändrades till Öppna gymnasialstadieutbildningen i november 2007. Systemet innehåller huvudfunktionen Öppna gymnasialstadieutbildningen, som ska erbjuda kurser och utbildning för vuxna samt en stödfunktion innehållande de resurser som ligger till grund för själva utbildningen och som ska underlätta för de studerande. Den öppna gymnasialstadieutbildningen beskrivs med bilden på sidan 17.

Mål 3: Finna lämpliga alternativa pedagogisk-didaktiska former för vuxenutbildning

Lärplattformen Fronter är gemensam för alla åländska gymnasialstadieskolor och lämpar sig även väl för flexibel vuxenutbildning.

Projektet har därför regelbundet publicerat material på **lärplattformen Fronter**, dels för ledningsgruppen och dels för lärare och studerande. Att dra nytta av en lärplattform (oavsett vilken som används) förutsätter att man lär sig hur den ska användas. Det har personalen och olika lärare inom projektet gjort och utprövat olika sätt att presentera och sammanställa material för vuxenstuderande och lärare på Fronter. Materialet kan nås via Internet men förutsätter ett Fronter-lösenord och en ”inbjudan” till respektive rum. Varje ämne och varje kurs kan ha ett eget ”rum”. Samtidigt stöder Fronter aktivitet och samverkan mellan de studerande och mellan de studerande och ansvarig lärare genom olika ”samtalsfunktioner”, ss forum och chatt.

Projekt Flex-learns målgrupp är förhållandevis ovana vuxenstuderande. Därför har man inom projektet poängterat vikten av inledande **kartläggningskurser i allmänna ämnen, s.k. 0-kurser**, som ger vuxna möjligheter att repetera grundskolans kunskaper och färdigheter. Det ger en bättre grund att stå på och stärker den vuxnas självförtroende. Projektet har därför tagit fram nivåtest i engelska och en repetitionskurs i matematik, som allt lagts ut på Fronter.

Meningen med de två olika nivåtesten i engelska är att den studerande och läraren ska få en bild av vad hon/han kan. Frågorna är av typen: ”Fyll i rätt form av adjektiven i luckorna”, fyll i temaformer, a or an samt en uppsatsdel som bäst beskriver en studerandes språkvana och färdigheter osv. Samtliga lärare i engelska på gymnasialstadiet har fått information om testerna.

Matematikkursen Avstamp är en kurs där man repeterar viktiga delar ur högstadiets matematik inför vidare studier. Kursen innehåller teori och övningar för att få en god grund att fortsätta från.

För att stöda den studerande i sina studier har projektet även utarbetat **hjälppliner för den vuxenstuderande**. Hjälpplinorna stöttar de vuxna och finns tillgängliga för alla studerande.

På Fronter har ett stödrum för de vuxenstuderande inrättats. Stödrummet innehåller allt möjligt matnyttigt som berör (vuxen)studerande och dennes studier. Här finns en mall för studieguiden, artiklar och lärsekvenser om hur det är att studera som vuxen och på nätet. I mappen *Studieteknik* finns länkar om den vuxnas sätt att lära, studieteknik m.m. Här får man också lära sig mer om lärplattformen Fronter, det virtuella klassrummet. I *Sökguiden* får den studerande en snabb vägledning i hur man söker bland böcker, artiklar, databaser och Internetresurser. Det finns även möjligheter att snabbtesta sina kunskaper i informationssökning.

Projektet utvecklade en kurs i **studieteknik för vuxenstuderande**. Kursen genomfördes och prövades genom flerformsstudier. Under kursen fick de studerande träna sin förmåga att bedriva studier i nätbaserad form, strukturera sitt studiearbete och sitt studiematerial på ett ändamålsenligt sätt samt hantera olika läs- och skrivstrategier. För lärarna utarbetades en lärarhandledning. Kursinnehållet är tillgängligt på Fronter för såväl vuxenstuderande och lärare.

I februari 2007 beslöt ledningsgruppen att projektet skulle leasa en **SMART Board** (elektronisk tavla) så att samtliga gymnasialstadieskolor skulle få möjlighet att testa och utvärdera detta pedagogiska hjälpmedel. Denna utprovning och utvärdering skulle klargöra vilka möjligheter tavlan ger för en flexibel vuxenutbildning. Tavlan fungerar så att det material som skrivs eller visas på den kan sparas på dator och den vägen t ex skickas till frånvarande studerande. Likaså finns i programvaran flera didaktiska hjälpmedel t ex inom matematik., som underlättar vid klassrumspresentationer. Möjligheten att också banda ljud öppnar nya vägar för bl.a. distansundervisning.

Mål 4: Starta upp försöksverksamhet med tre huvudkategorier av utbildningar

- tilläggsutbildning för vuxna på basen av myndighetskrav (t.ex. certifiering)
- behörighetsgivande teoriundervisning för vuxna
- lärarfortbildning

Försöksverksamhet har skett genom att anordna en kurs/en utbildning per kategori.

Tilläggsutbildningar för vuxna på basen av myndighetskrav

Inom ramen för projektet planerades, testades, utfördes och utvärderades en utbildning för yrkestrafikanter i början av år 2005. På kursen gick 14 deltagare. Utbildningen avslutades med tre olika prov, som samtliga deltagare klarade, och de fick i och med det rätt att anhålla om trafiktillstånd från Ålands landskapsregering.

Systembyggets utmaning blev att utifrån en färdig kurs från yrkeshögskolan Sydväst utveckla ett system som gjorde kursen flexiblere både då det gällde tid och rum, eftersom målgruppen bestod av egenföretagare (enmans-/småföretag) utan möjlighet till längre avbrott i yrkesutövningen.

Den första prövningen av systemet för tilläggsutbildning visade ett bra resultat. Strategin att planera utifrån deltagarnas arbetssituation visade sig vara lyckad. Det var viktigt för deltagarna att kursen var flexibel i tid, så att de även under kursens gång kunde sköta sitt dagliga arbete. Beskrivningen av systembygget för yrkestrafikantutbildning bifogades projektets lägesrapport 1.1 – 30.6 2005.

Projektets systembygge har därefter inte producerat några certifieringsutbildningar utan istället tagit del av andras erfarenheter. Idag finns många arrangörer av olika certifieringsutbildningar på Åland, men det saknas ett system för samordning och marknadsföring. Projektledaren har träffat representanter för de största kursarrangörerna/utbildarna på Åland. Av diskussionerna med dessa framkom att samtliga ser ett behov av samordning, men då i form av en gemensam webbportal, exempelvis www.vux.ax.

Behörighetsgivande teoriundervisning för vuxna

På ett möte tillsammans med utbildnings- och kulturavdelningen beslöts, som tidigare nämnts, att projektet skulle ta fram ett **komplett utbud** av följande allmänna ämnen: svenska (4-10 sv.), engelska (4-8 sv.), matematik (4-10 sv.) och samhällskunskap, arbetslivskunskap och historia (4-12 sv.) enligt läroplanen i allmänna ämnen.

Hösten 2006 ändrades det tidigare beslutet om kursproduktion av Mål 3-sekretariatet på Åland och nu bestämdes att systemets kurser ska följa läroplansgrunderna för utbildning på gymnasialstadiet (3.12 2004), bilaga 2. Ändringen innebar att ämnena indelas i kurser och inte i studieveckor. Det betyder att projektet tar fram **modellkurser** utifrån de obligatoriska kurserna: svenska 6 kurser, matematik 6 kurser, samhällskunskap 3 kurser och historia 4 kurser varav Ålandskunskap är 1 kurs av paketet samhällskunskap och historia. Arbetet med framtagandet av kurser har pågått under hela projektiden. I och med det ändrade direktivet från EU-mål-3-sekretariatet fokuserades nu arbetet på kursernas uppbyggnad och innehåll, men omfattade inte försöksverksamhet med kurser.

I modellkursen **Samhällskunskap och arbetslivskunskap** behandlas olika samhälls- och arbetslivsfrågor, Ålandskunskap samt uppgifter om Finland, Norden och EU. I arbetslivskunskap får den studerande lära sig att söka jobb, avtalsförfarande, etc. Kursen prövades på en klass vuxenstuderande vid Ålands handelsläroverk under våren 2006. I och med utprovningen utarbetades en studieguide och en utvärderingsblankett som även kan användas i framtiden.

Kursmaterial som motsvarar de behörighetsgivande kurserna i **svenska** har sammanställts i ett eget rum på Fronter. Materialet är tillgängligt för svenska lärare på Ålands handelsläroverk, Ålands lyceum samt Ålands vårdinstitut.

Läraryrfortbildning

Enligt projektansökan skulle 15-25 personer genomgå läraryrfortbildning arrangerad av projekt Flex-learn. Projekt Flex-learn anordnade **två vuxenutbildningsseminarier** under våren 2005 och en kurs för gymnasialstadielärare om nätbaserad undervisning och nätpedagogik. Inspirationsseminarierna var ett "Idéseminarium kring undervisning på nätet" tillsammans med Peppi Taalas och Henry Ericsson, då 30 personer deltog, och ett om "Optimal kommunikation" tillsammans med Ellinore Kullenberg, Install Ab, och Victoria Sundberg, PBS, då 29 personer deltog.

Projektet fick tidigt indikationer på att en läraryrfortbildning i nätpedagogik behövs för att möjliggöra en utveckling av nätbaserad undervisning. I och med att projektet hade som ursprungligt uppdrag att arrangera läraryrfortbildning gick projektet ut med åtta riktade anbudsfrågor. Projektet fick fem intressanta bud. Efter genomgång och diskussioner valde projektet att samarbeta med OPEKO. I kursen i **nätbaserad undervisning och nätpedagogik** deltog elva gymnasialstadielärare. På kursen fick deltagarna lära sig allmänt om nätpedagogik, om planeringsprocesser vid materialproduktion, lärarens roll, handledning via nätet, examination på nätet osv. Kursmaterialet finns tillgängligt på Fronter.

För att stöda läraren i hans/hennes arbete med vuxenstuderande har projektet tagit fram ett rum på Fronter som heter **"Stöd för lärare"**. Där hittar lärare olika tips för sin undervisning av vuxna och för nätbaserad undervisning.

I kursen i studieteknik för vuxenstuderande 2007 ingick en **läraryrhandledning** för lärare som undervisar vuxna. Kursansvariga Diana Berthén från Living Ab redogjorde för sina erfarenheter från kursen och presenterade handledningen efter kursens slut. Läraryrhandledningen är tillgänglig på Fronter för intresserade gymnasialstadielärare.

Man kan också betrakta möjligheten att bekanta sig med SMART Boarden som en läraryrfortbildning.

4. Beskrivning av ett system för vuxenutbildning

Projektets uppdrag har varit att utforma ett system, öppna gymnasialstadietutbildningen, med flexibilitet i både studiernas omfattning, tempo och form. Genom en individuell studieplan, som uppgörs i samråd med studiehandledare när den vuxna inleder sina studier, ska den studerande själv så långt som möjligt kunna välja de delar i en utbildning som han/hon har behov av för att nå sina mål. Vägen att nå målen kan vara nätbaserade studier, flerformsstudier eller klassrumsundervisning. Projektet har valt att fokusera på nätbaserad undervisning eftersom den är en viktig del i flerformsundervisningen. Studieformerna definieras i projektets strategiska plan 1.1 2006-31.12 2007.

4.1 Huvudfunktion

Öppna gymnasialstadietutbildningen är indelad i huvudfunktionen öppna gymnasialstadietutbildningen och olika stödfunktioner. Huvudfunktionen beskriver det som den vuxenstuderande möter: vilka val han/hon har möjlighet till angående kurser och studieformer samt vilken hjälp i form av "hjälpplaner" den studerande erbjuds på vägen. Stödfunktion innehåller de resurser som ligger till grund för själva utbildningen och som ska underlätta för de studerande. Systemet illustreras med bilden på sidan 16.

När ett behov uppstår hos individen genom eget val eller p.g.a. ett krav från omgivningen kan han/hon söka information via www.vux.ax eller kontakta öppna gymnasialstadiets koordinator för mer information. Det är viktigt att en vuxenstuderande möts av en person som kan validera hans/hennes kunskaper samt se vad som behövs för att den studerande ska nå sitt mål. Genom samtal med studiehandledaren kan en individuell studieplan uppgöras.

Öppna gymnasialstadietutbildningen ska erbjuda behörighetsgivande kurser i olika ämnen med varierande flexibilitet. Likaså ska det erbjudas olika kompetenshöjande kurser för personer i arbetslivet. Detta utbud ska samordnas med andra utbildningsanordnare och basera sig på de behov som finns i det åländska samhället, bland företag och anställda. Dessa behovsstyrda kurser ska erbjudas i förslagsvis treårsperioder, så att de studerande på sikt kan veta hur och när olika kursmoduler erbjuds. Samtidigt måste öppna gymnasialstadietutbildningen justera sitt utbud utifrån förändringar i samhället, för att flexibelt stöda ett livslångt lärande.

4.1.1 Webbplatsen www.vux.ax

Tidigt i projektet identifierades ett behov av att få en överblick över vilken typ av vuxenutbildning som erbjuds på Åland. Utifrån detta utarbetades en idé om att all relevant information borde samlas på ett och samma ställe. Projektet reserverade då webbplatsen www.vux.ax. Genom att bygga upp en specifik webbplats för vuxenutbildning på Åland underlättar det både för en vuxen att se vad som finns och för intresserade utbildningsarrangörer. Portalens uppgift är att informera om vilka kurser/utbildningar som erbjuds, ge information om aktuella studieformer för dessa kurser/utbildningar, hur kursen hör ihop med andra kurser i en större modul samt annan aktuell och intressant information om vuxenstudier, studiestöd, länkar vidare, etc.

För öppna gymnasieskolans del planeras att bl.a. följande ska finnas på hemsidan:

- lista på kurser och utbildningar som erbjuds under innevarande läsår samt förslagsvis en preliminär treårsplan
- anmälningsblankett
- kontaktlänk till studiehandledare och lärare
- information om validering, intyg, betyg
- studieguide för vuxenstuderande

4.1.2 Flexibla studieformer

Flexibilitet inom öppna gymnasialstadietutbildningen möjliggörs genom olika studieformer. Ledningsgruppen för projektet beslöt på sitt möte 12.10 2005 att projektet skulle lyfta fram tre olika studieformer. Numreringen är gjord utifrån kriterier för flexibilitet. Den vuxnas behov är utgångspunkten för hur undervisningen ordnas.

1. Nätbaserade studier

Studierna bedrivs till 100 % i ett virtuellt klassrum (Fronter), där all kommunikation med lärare/handledare och övriga studerande sker via e-post, chatt, telefon eller videokonferens. Dessutom kan den nätbaserade undervisningen breddas med telefon- och videokonferens. Nätbaserade studier medför 100 % flexibilitet när det gäller att de studerande kan finnas var som helst och kan bedriva sina studier under valfri tid på dygnet. Dock har nätbaserade studier ofta en tydlig tidsram (t ex ett visst antal veckor eller en termin), inom vilken olika uppgifter ska utföras.

2. Flerformsstudier

Vid flerformsstudier kombinerar man närstudieträffar med nätbaserade studier. Detta betyder att de studerande bedriver sina studier både i ett fysiskt klassrum och i ett virtuellt klassrum. Den studerande kan få handledning, diskutera med övriga kursdeltagare osv. i båda klassrummen. Flerformsstudier fungerar ofta bra, då närstudieträffar ger möjlighet till gemensamma genomgångar, introduktion till nya avsnitt, presentationer av de studerandes uppgifter eller arbeten, medan distansperioden innehåller individuella och/eller gruppuppgifter som utförs under valfri tid.

3. Klassrumsstudier

Vid klassrumsstudier studerar de vuxna tillsammans med sin lärare/handledare i ett klassrum i traditionell ordning.

Terminologin inom flexibel utbildning har inte funnit sin slutgiltiga form. Olika aktörer använder olika termer. De ovannämnda termerna är de som projektet valt att använda i sitt systemarbete.

Oavsett om det handlar om traditionell utbildning eller nätbaserade studier är målet det samma: fördjupad och ökad kunskap samt nya färdigheter - det är vägen dit som skiljer sig.

Öppna gymnasialstadiet utbildningen

Huvudfunktion

Öppna gymnasialstadiet utbildningen www.vux.ax

Kartläggning av kunskap och behov i svenska, engelska, matematik baserat på grundskolans lärokurser

Allmänna ämnen på gymnasialstadiet enligt studieförberedande utbildning

Samhällskunskap, arbetslivskunskap och historia

Matematik

Svenska

Engelska

Datakunskap/IT

Finska

Entreprenörskap, företagsekonomi

Fysik, kemi

Övriga kurser . . .

Flexibilitet

Individuell studieplan

Studieform

Tempo, tid, plats

Innehåll, form, metod

Hjälpnlinor för den vuxenstuderande

 Broschyr och hemsida om öppna gymnasialstadiet utbildningen

 Studievägledning

-kartläggning och validering av kunskap och behov

 Läsrådgivning

-stöd för att hitta personlig lärostil för att få framgång i studierna

 Studieguide

- att studera på nätet

- kurspresentation

- studieplan

>> **fronter** Sökguide på Fronter

Stödfunktioner

Lärare

 Stöd för lärare på Fronter

 Lärarhandbok

- information om nätkurser

- mall för studieplan

- mall på studieguide

- kursutvärdering

 Handbok i Fronter

 Handbok i kursproduktion

 Teknisk support

 Nätverk

Administration

 Koordinator

- kontakt med studerande, lärare, administration, anmälningar...

Kursutveckling och -produktion

 Handbok i kursproduktion

 Nätverk, "pedagogisk verkstad"

 Teknisk support

>> **fronter** Fronter - virtuellt klassrum

 Avtal för kursproduktion

Det undervisningsmaterial som används inom öppna gymnasialstadietutbildningen ska beakta de vuxnas livserfarenhet men också deras studievana. I mån av möjlighet ska materialet utarbetas och anpassas, ”skräddarsys”, utifrån de specifika deltagare som deltar i en viss kurs. Det betyder att materialet ska ses som levande och ska justeras och vidareutvecklas i enlighet med de studerandes behov och önskemål.

4.1.3 Hjälpelinor för en vuxenstuderande

Som tidigare konstaterats vänder sig det här systemet till personer som i många fall inte är vana att studera. Det kan vara personer som inte har studerat på länge, personer som inte är vana att läsa självständigt eller via Internet etc. För att hjälpa och stötta dem ska det inom öppna gymnasialstadietutbildningen finnas olika hjälpelinor som den vuxna kan använda sig av för att på bästa möjliga sätt genomföra sina studier

En viktig del av det livslånga lärandet är reflektion över sitt eget lärande.Handledningen inom öppna gymnasialstadietutbildningen omfattar både information, personligt samtal, kartläggning, olika guider och vägledning.Handledningen ska stärka de vuxna och hjälpa dem att klara av och slutföra sina vuxenstudier. Därtill bör det finnas en s.k. läsrådgivning som erbjuder hjälp i studieteknik för de vuxna som har haft svårigheter vid tidigare utbildning.

Kartläggningskurserna i olika ämnen och studieteknikkursen är givetvis viktiga hjälpelinor, eftersom de visar var den studerande står just nu och visar varifrån man ska fortsätta med den individuella studieplanen. Stadsbiblioteket och den åländska katalogen Katrina är viktiga hjälpelinor som redan idag fungerar för alla ålänningar.

4.2 Stödsystem till huvudfunktionen

Stödsystemet visar vilka resurser som behövs för att huvudsystemet ska fungera.

Läraren/handledaren är öppna gymnasialstadietutbildningens viktigaste resurs. Projektledningens bedömning är att det måste avdelas behöriga ämneslärare i svenska, engelska och matematik. För att en lärare ska fungera väl inom öppna gymnasialstadietutbildningen förutsätts att personen är intresserad av nätbaserad undervisning och villig att fortlöpande fördjupa sin kompetens. För att kunna göra det behöver han/hon ett yrkesmässigt nätverk av pedagogiskt sakkunniga och ämnesintresserade för samverkan och stimulans.

Med den sakkunskapen som grund kan olika kurser och moduler tas fram på olika nivåer för att varje studerande efter kartläggning kan få ett schema med möjliga och nödvändiga moduler som kan ingå i dennas studieplan. Idag finns oändligt med studiematerial, men det krävs en pedagog för att sammanställa ett stimulerande och stegvis utvecklande program utifrån olika individuella behov i olika ämnen.

Som stöd för läraren finns ett rum på Fronter med information och tips om nätkurser. Teknisk support och hjälp med Fronter kan enligt systemet gymnasieskolornas IT-handledare och lärcentret Navigare erbjuda. Genom kontinuerlig kompetensutveckling och samarbete eftersträvas god kvalitet på det pedagogiska arbetet, vilket återkommande ska utvärderas och kvalitetssäkras.

5. Scenario: Framtida utveckling av öppna gymnasialstadiutbildningen

Projektet har under sitt avslutande år skissat på flera olika scenarier för hur öppna gymnasialstadiutbildningen kunde förverkligas. Vid ledningsgruppsmötet den 18 september 2007 beslöts att endast ett scenario skulle presenteras. Då förslaget om Ålands gymnasieskola inte godkändes såsom det var utformat i Struktur-07, kunde projekt Flex-learn konstatera att den naturliga ramen för öppna gymnasialstadiutbildningens allmänna vuxenutbildning på gymnasialstadiet inte längre existerade.

Eftersom en enhetlig organisation för gymnasieskolan inte ännu förverkligades förutsätter scenariot att en av de befintliga gymnasialstadieskolorna ges i uppdrag att organisera/administrera den öppna gymnasialstadiutbildningen.

Under år 2006 tillsattes en vuxenutbildningskommitté inom Ålands landskapsregering. Kommittén hade i uppdrag att bereda en omorganisering av och ett regelverk för vuxenutbildningen på Åland. I uppdraget ingick också att bereda ett förslag om lagstiftning för vuxenutbildningen. Vuxenutbildningskommittén lämnade sitt betänkande den 3.4 2007 till Ålands landskapsregering. Kommittén föreslår att arbetet med att utveckla en infrastruktur för vuxenutbildning på Åland bör inledas snarast och att det genomförs som ett utvecklingsprojekt med en tidsram som sträcker sig till utgången av år 2008.

Enligt vuxenutbildningskommittén innebär infrastruktur för vuxenutbildning och för vuxnas lärande att det ska skapas förutsättningar för ett kontinuerligt lärande, ett ”livslångt lärande”. Öppna gymnasialstadiutbildningens uppdrag skulle då vara att erbjuda vuxna studerande behörighetsgivande kurser enligt gymnasialstadiets läroplan(er) samt kompetenshöjande fortbildnings- och certifieringskurser o d. Systemet ska ha en klar vuxenprofil, men kan även vara öppet för ungdomar.

Projektet anser att en ledande princip för organiseringen av vuxenutbildningen på Åland bör vara att den ska ske inom den gymnasialstadistruktur som för närvarande finns på Åland, givetvis med ett så stort samutnyttjande av undervisnings- och administrationsresurser som möjligt. Som en del av uppbyggandet av infrastrukturen föreslår ledningsgruppen för projekt Flex-learn därför att en flexibel verksamhet, kallad öppna gymnasialstadiutbildningen planeras och förverkligas på Åland.

Verksamheten vid öppna gymnasialstadiutbildningen skulle bedrivas enligt samma modell som f.n. vid Öppna högskolan, nämligen i samarbete med etablerade läroinrättningar – i det här fallet på gymnasialstadiet, s.k. ”moderskolor” - och fungera så att ”moderskolan” godkänner kursinnehåll och lärare medan öppna gymnasialstadiutbildningen svarar för planeringen, marknadsföringen, antagningen av studerande, examinationen och intygsutfärdandet samt registreringen av studieprestationerna. Arbetsfördelning och kostnadsansvar fastslås i de samarbetsavtal öppna gymnasialstadiutbildningen tecknar med ”moderskolorna”.

Kursutbudet vid öppna gymnasialstadiutbildningen är i första hand behörighetsgivande kurser, men ska utvecklas så att kursverksamheten stöder kompetensutveckling i arbetslivet. Enligt ÅSUBs utredning 2006:2 efterfrågades data, språk, pedagogik/psykologi, företagsekonomi, redovisning, juridik och matematik. En del av detta kan realiseras på gymnasialstadienivå medan andra snarare förutsätter högskolestudier.

Ledningsgruppen föreslår följande för att en utveckling av vuxenutbildningen ska påbörjas. En av de befintliga gymnasialstadieskolorna ges i uppdrag att organisera/administrera den öppna gymnasialstadieutbildningen. En koordinator avdelas, vars huvudsakliga arbetsuppgifter blir att:

- kontinuerligt pejla samhällets och enskildas behov av öppen gymnasialstadieutbildning
- planera och förverkliga vuxengymnasiets del av www.vux.ax
- ha kontakt med de studerande
- ha kontakt med intresserade och i samråd med de engagerade lärarna utveckla kurser med beaktande av vuxenutbildningsaspekterna
- ha kontinuerlig kontakt med övriga vuxenutbildningsaktörer (Högskolan på Åland, lärcentret Navigare, Medborgarinstitutet etc.) kring utbildningsbehov
- ansvara för utvecklingen av ett vuxenanpassat kursutbud
- genom samarbetsavtal kvalitetssäkra utbildningarna

Öppna gymnasialstadieutbildningen behöver **lärare** för sin verksamhet. Detta kan lösas på olika sätt, t ex så att man i läsårsplaneringen inför hösten 2008 låter ”kombilärare” undervisa såväl ungdomar som vuxna. På så vis utnyttjas befintliga resurser på ett bra sätt. Detta förutsätter dock ett nytt tjänstekollektivavtal hösten 2007 eller separata avtal. Det föreslagna systemet inkluderar inte de befintliga examensinriktade vuxenutbildningarna.

Vid en framtida samordning av gymnasialstadieskolorna på Åland bör vuxenutbildningen – både yrkesinriktad utbildning och kortare kurser/utbildningar – ses som en helhet. Med tanke på profileringen är det viktigt att öppna gymnasialstadieutbildningen av de vuxenstuderande uppfattas som en enda inrättning, dvs. **en person, ett telefonnummer, en hemsida**, fastän olika kurser kan planeras och arrangeras på andra skolor.

Enligt förslaget hör ansvaret för all **övergripande och samordnande utbildningsinformation** till landskapsregeringens utbildnings- och kulturavdelning. Det gäller i det här fallet administrationen av utbildningsportalen www.vux.ax och en broschyr över all vuxenutbildning på Åland. Samtliga landskapsfinansierade verksamheter åläggs att rapportera för vuxna avsedda utbildningar och kurser till denna portal.

Som en grund för öppna gymnasialstadieutbildningen behöver det utarbetas ett system för hur vuxna kan få sina tidigare kunskaper kartlagda/validerade. Validering är en viktig del av en flexibel vuxenutbildning. I november 2007 gjorde utbildnings- och kulturavdelningen en förprojektering kring validering på Åland med avsikt att starta ett huvudprojekt 1.1 2008- 31.12 2009.

Mariehamn den 4 december 2007

Ledningsgruppen för projekt Flex-learn

Peter Strandvik, ordförande

Jana Ekebon

Lars Hägerstrand

Kirsi Jansson

Elisabeth Storfors

Ralf Lindvik

Britt-Mari Nyman

Ann Westerlund

Britt-mari Wikström

Katarina Sundberg, projektledare

6. Bilagor

BILAGA 1

Aktiviteter årsvis

Projekt Flex-learns aktiviteter och processer kan årsvis beskrivas enligt följande:

År 2004

Projektets första stora utmaning var att genomföra en kartläggning av vuxenutbildningsbehovet på Åland.

- Projektet startar våren 2004
- Ledningsgruppen håller sitt första möte 30 mars 2004
- En projektledare anställs (mars)
- Kartläggning av vuxenutbildningsbehovet på Åland
- Prövning och utvärdering av lärplattformen First Class (som sedan byttes ut till Fronter)
- Projektets referensgrupp tillsätts. Referensgruppen består av representanter från Ålands handelskammare, AMS, Ålands kommunförbund samt Europainformationen. Som ordförande har Ålands handelsläroverks rektor fungerat.
- En projektpedagog anställs (oktober)
- En tydlig arbetsfördelning mellan projektledaren och projektpedagogen utarbetas
- Enkätundersökning bland 54 ålänningar som distansstuderat hos CFL genomförs

År 2005

Under året utvecklades och genomfördes en certifieringsutbildning för yrkestrafikanter. Projektets system fick namnet Öppna gymnasieskolan (ändrades till öppna gymnasialstadietutbildningen i november 2007) och kontakten med gymnasielärarna intensifierades.

- Prövning och utvärdering av certifieringsutbildning för yrkestrafikanter
- Definiering av Flex-learns systembygge
- Benämningen ”Öppna gymnasieskolan” introduceras
- Öppna gymnasieskolan presenteras i form av bilder gjorda i Mind Genius
- Idéseminarium kring undervisning på nätet
- Kurs i nätpedagogik för gymnasielärare arrangeras
- Kartläggning av intresserade kärnämneslärare – flexibel utbildning
- Utredning om möjligheten till flexibla närstudier på gymnasialstadienivå
- Behovs- och utbudsinventering av vuxenutbildningen på Åland
- Kursutvärderingsblankett för nätbaserade och flerformsstudier utarbetas
- Nätbaserad kurs i informationssökning produceras
- Modellkurs i samhällskunskap tas fram
- Pedagogisk konsultering tillsammans med Living V&I Ab.
- Struktur -07 aviseras som en tänkbar plattform för systembygget

År 2006

I januari 2006 slutade projektpedagogen pga. bortflyttning och projektledaren blev moderskapsledig vid samma tidpunkt. Det ledde till att projektet fick två nyanställda i början av året, vilket påverkade kontinuiteten i projektet. Vikarierande projektledaren liksom den nya projektpedagogen arbetade båda i projektet ett drygt halvår. Under senhösten var projektet obemannat, tills ordinarie projektledaren återgick i jobb i december.

- FK Konsult gör en halvtidsutvärdering av projektet (mars)
- En webbplats www.vux.ax reserveras, och innehållet planeras och struktureras utifrån grundtanken om samlad information om vuxenstudier på Åland
- En studieguide tas fram
- Arbetet med framtagande av ett kvalitetssystem påbörjas
- Utbudet av åländska lärare som kursproducenter kartläggs
- Pedagogisk konsultering tillsammans med Living V&I Ab

År 2007

Under projektets sista år intensifierades arbetet med att ta fram olika delar/material för Öppna gymnasieskolan. Kursmaterial, repetitionskurser och olika stödrum i Fronter har utarbetats. En ny projektpedagog har under kortare perioder arbetat i projektet.

- Projektet lämnar ett remissvar på förslaget till ny gymnasielag
- Material för kurser i svenska A och B sammanställs
- Repetitionskurs av högstadiets matematik tas fram
- Två nivåtester i engelska utarbetas och provas
- Stödrum (=rum på Fronter) för lärare utarbetas
- Stödrum för de studerande utarbetas
- Enkätundersökning om motiv och förväntningar på vuxenstudier bland samtliga 62 sökande till vuxenmerkonoutbildningen genomförs
- Det pedagogiska hjälpmedlet SMART Board, en elektronisk tavla leasas och lånas ut till gymnasialstadieskolorna
- Planering av www.vux.ax och information om öppna gymnasialstadieutbildningen fortgår
- Intervjuer görs med certifieringsarrangörer om behovet av samordning
- Pedagogisk konsultering tillsammans med Living V&I Ab
- Upphandling av och genomförande av en kurs i studieteknik för vuxenstuderande
- Kontinuerlig kontakt med representanter för den åländska gymnasieskolan